

SchoolOndersteuningsPlan (SOP) Werkplaats Kindergemeenschap

Inleiding

Voor u ligt het Schoolondersteuningsplan (SOP) van de Werkplaats. Hierin beschrijven we hoe we vanuit onze visie de leerlingenzorg vormgeven en wat hierin onze ruimte en onze grenzen zijn.

De volgende onderdelen komen hierin aan bod:

- Criteria voor aanmelding basisschool
- Criteria voor aanmelding van zij-instromers
- Visie van de werkplaats
- Werkwijze algemeen (cognitieve instructie/ontwikkeling)
- Interne Begeleiding-ib
- Remedial teaching-rt
- Sociaal emotionele ondersteuning
- Doublure
- Cognitief getalenteerde werkers
- Samenwerkingsverband
 - SOT aanvraag/ doorverwijzing
 - Verwijzing naar speciaal(basis)onderwijs

Criteria voor aanmelding basisschool

Een kind kan aangemeld worden voor de basisschool als hij/zij 3 jaar is. We vragen ouders of de ontwikkeling van het kind aanleiding is voor een gesprek.

Indien ja, nodigt de intern begeleider (ib-er) de ouders uit om het formulier toe te lichten.

Een kind kan starten op de basisschool als:

- het kind zindelijk is, tenzij er een medische oorzaak is.
- het kind een zelfredzaamheid en zelfstandigheid laat zien die passend is bij een 4jarige.
- het kind kan functioneren in een grote groep met 25-30 andere kinderen.
- het kind kan aanvaarden dat hij dagelijks dingen 'moet' op school. Als het kind hieraan niet kan voldoen, gaan we hierover in gesprek.

Criteria voor aanmelding van zij-instromers

Soms stroomt een kind later in de basisschoolperiode in bij de Werkplaats. Bijvoorbeeld bij een verhuizing of wanneer er opeens plek is als een kind op de wachtlijst stond. De procedure is dan als volgt:

- Er is plek in de bouw
- Ouders melden hun kind aan
- We nemen de aanvraag in behandeling als het kind een zelfredzaamheid en zelfstandigheid laat zien die passend is bij zijn/haar leeftijd.
- De ib-er neemt contact op met de huidige school om een beeld te krijgen of de Werkplaats het onderwijs kan bieden dat het kind nodig heeft.

Als aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan, volgt er een intakegesprek met de intern begeleider. Daarin wordt ingegaan op de reden van aanmelding, eventuele bijzonderheden en gekeken of de Werkplaats aansluit bij de onderwijsbehoefte van het kind.

Visie van de werkplaats

Op de Werkplaats willen we dat kinderen worden wie ze zijn en zich ontwikkelen conform hun mogelijkheden en op een gelijkwaardig manier werken aan hun ontwikkeling. De Werkplaats heeft zicht op wat ieder kind nodig heeft. Dat betekent dat we zoveel mogelijk anticiperen op de pedagogische en onderwijskundige behoeften van het kind.

- Er is een logische leerlijn die de ontwikkeling van peuter tot jongvolwassene ondersteunt met veel aandacht voor creativiteit en expressie.
- De zaakvakken worden via thema's en projecten aangeboden, de door de overheid bepaalde kerndoelen zijn hierbij de leidraad.
- Er is ruimte voor eigen ontplooiing, naast het aanleren van noodzakelijke basiskennis en basisvaardigheden. Werkers kunnen zich verdiepen in onderwerpen van hun eigen keuze.
- De school slaagt erin de technologische mogelijkheden waar kinderen al jong vertrouwd mee raken, in het onderwijs in te passen.

Uitgangspunten m.b.t. de leerlingenzorg zijn:

1. Vanuit de groep wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de onderwijsbehoeften van de werkers.
2. School en ouders hebben hetzelfde doel; een kind in een veilige omgeving optimaal tot ontwikkeling te laten komen, zowel pedagogisch al didactisch.
3. Ouders en school werken samen vanuit hun eigen expertise. De school heeft de regie over het onderwijsproces en ouders over de thuissituatie. Het uitgangspunt is dat we hierin samenwerken.

Werkwijze algemeen (cognitieve instructie)

De medewerker van de groep is (eind)verantwoordelijk voor de begeleiding van de kinderen van zijn/haar groep. De medewerker geeft verschillende instructies, afgestemd op wat de behoefte van de kinderen is (basis instructie, verkorte instructie en verlengde instructie).

De les start met een gezamenlijke terugblik en een korte samenvatting van de les. Hierin wordt het lesdoel uitgelegd. Daarna volgt een verkorte instructie voor iedereen. De kinderen die daarna zelfstandig aan de slag kunnen, verlaten de instructie. De rest krijgt een basisinstructie. Daarna blijft er een klein groepje kinderen over die behoefte heeft aan een verlengde instructie. Sommige kinderen hebben tijdens de les dus veel zelfstandige werktijd, anderen worden juist aan de hand genomen en hebben een lange instructietijd met weinig zelfstandige verwerking.

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

	Kinderen die weinig instructie nodig hebben	Kinderen die de basis instructie nodig	Kinderen die extra instructie nodig
Introductie	Terugblik Doel van de les	Terugblik Doel van de les	Terugblik Doel van de les
Instructie	Verkorte instructie	Verkorte instructie	Verkorte instructie
Verwerking	Zelfstandige verwerking	Basis instructie	Basis instructie
		Zelfstandige verwerking	Verlengde instructie
		Zelfstandige verwerking	
Afronding	Feedback Afsluiting		

Interne begeleiding - ib

Op de Werkplaats werken twee intern begeleiders. De interne begeleiding omvat vooral de volgende zaken:

- De intern begeleider coördineert de leerlingenzorg op school- en beleidsniveau (in samenwerking met directie).
- De intern begeleider begeleidt de medewerkers als zij vragen hebben m.b.t de begeleiding/ondersteuning van de werkers. Ook ondersteunt zij als zij handelingsverleggen zijn.
- De intern begeleider coördineert (externe) trajecten en houdt, samen met de medewerker, zicht op het verloop van de kinderen met expliciete onderwijs/ondersteuningsbehoeften.
- De intern begeleider ondersteunt de medewerkers bij het signaleren, analyseren en uitwerken van de plannen en acties op het gebied van leerlingenzorg en onderwijs.
- Voor ouders zijn de medewerkers het eerste aanspreekpunt. Indien wenselijk kan de medewerker de ib-er betrekken bij oudergesprekken.
- De intern begeleider begeleidt het traject als blijkt dat de onderwijsbehoefte van het kind anders is dan datgene wat we op de Werkplaats kunnen bieden. Hierin onderhoudt de intern begeleider de contacten met het samenwerkingsverband, externe organisaties, andere scholen en ouders.

Organisatie interne begeleiding

Eén ib-er is er voor de groepen 1/2 en 3/4. De andere ib-er is er voor de groepen 5/6 en 7/8.

De intern begeleider is regelmatig in de groepen aanwezig tijdens de groepsbezoeken om de groep en/of individuele kinderen te observeren.

De intern begeleider heeft ieder schooljaar twee groepsbesprekingen met iedere groepsmedewerker. Tijdens deze groepsbesprekingen worden alle kinderen besproken met als doel samen kritisch te kijken of ieder kind zich leeftijdsadequaat ontwikkelt en krijgt wat hij nodig heeft.

In de praktijk is het meestal zo, dat de groepsmedewerker een hulpvraag heeft. De intern begeleider is dan de aangewezen persoon om samen met de medewerker en de ouders de gemelde hulpvraag nader te onderzoeken en in onderling overleg na te gaan hoe de beste hulp geboden kan worden. Vervolgens zal zij, waar nodig, deze hulp in gang zetten.

Remedial teaching - rt

De kinderen die structureel uitvallen op de methode gebonden toetsen en/of specifieke onderwijsbehoeften hebben, hebben mogelijk extra begeleiding nodig en krijgen van de groepsmedewerker verlengde instructie.

Treedt er na deze extra begeleiding in de groep geen verbetering op en blijven de resultaten onvoldoende dan kan na overleg met de ib-er, ondersteuning gevraagd worden van een remedial teacher (rt-er).

Op de WP vindt de ondersteuning door de remedial teachers zoveel mogelijk in groepjes plaats, aansluitend bij de lesstof van de bouw.

We streven naar kortstondige rt van 6-8 weken. Er wordt gewerkt aan vastgestelde doelen. Het is ook mogelijk dat de rt-er zich, samen met de werker, focust op eerder ontstane hiaten om de basisstof van de groep weer op te pakken. De doelen zijn beschreven in een bondig handelingsplan waarbij we de onderwijsbehoeften en de belemmerende en stimulerende factoren van het kind meenemen. Terugkoppeling van de rt-er naar de ouders vindt plaats via de groepsmedewerker.

Bij het volgen van het kind houdt de groepsmedewerker zicht op groei. Als instrumenten wordt er gebruik gemaakt van methode-onafhankelijke toetsen, methodetoetsen en observaties. De focus ligt op de groei t.o.v. zichzelf. Bij achteruitgang of stagnatie bekijkt de medewerker welke actie(s) moeten worden ondernomen.

Organisatie remedial teaching

De WP heeft 5 remedial teachers in dienst.

De begeleiding van de remedial teacher in 1/2 en 3/4 kan zowel in als buiten de groep plaatsvinden, afhankelijk van de hulpvraag. Vanaf groep 2 kan er rt gegeven worden om te ondersteunen in het aanvankelijk leesproces.

De remedial teaching voor de groepen 5/6 en 7/8 vindt zoveel mogelijk in de Ronding plaats en wordt indien mogelijk buiten de instructiemomenten gegeven.

De remedial teacher kan ingezet worden voor co-teaching. Co-teaching houdt in dat twee medewerkers planmatig samen een les voorbereiden, geven en evalueren. De expertise van de rt-er wordt zo ingezet in de groep om de groepsmedewerker te ondersteunen en kennis te delen.

Het team van rt-ers heeft wekelijks een kort moment en 10 keer per jaar een groot overleg waarbij expertise wordt gedeeld, de knelpunten worden besproken en de inhoudelijke en organisatorische planning wordt doorgenomen.

Criteria voor remedial teaching

- Kinderen die de Nederlandse taal als tweede taal hebben worden indien nodig doorgestuurd naar logopedie en krijgen extra taalaanbod van de lerarenondersteuner. De ib-er coördineert dit.
- Kinderen die (vergoede) nabehandeling voor dyslexie krijgen en kinderen die doubleren komen niet in aanmerking voor rt.

Kleuters

Kinderen die oktober/november in uitvallen op de synthese/analysetoetsen van Aernoutse en kinderen die in de januari-screening (Anneke Smits) als risicokind m.b.t. dyslexie worden gesignaleerd komen in aanmerking voor rt.

Groepen 3/4

Technisch lezen

Kinderen bij wie de fonologische vaardigheden en letterkennis onvoldoende zijn, krijgen extra begeleiding in de groep. Als dit onvoldoende effect heeft, worden de kinderen opgegeven voor rt.

Kinderen bij wie we vermoeden dat er sprake zou kunnen zijn van ernstige enkelvoudige dyslexie worden, voor mogelijke diagnose, doorverwezen naar een externe dyslexiespecialist. De leesscores moeten hier aanleiding voor geven.

Spelling

Werkers die structureel onvoldoende scores op spelling en waarbij het leesproces vertraagd verloopt, komen in aanmerking voor rt.

Rekenen

Een werker komt in aanmerking voor rt als de rekenproblemen niet veroorzaakt worden door een automatiseringsprobleem.

Groepen 5/6 en 7/8

Technisch lezen

Als het leesproces op gang gekomen is, moeten er vooral 'leeskilometers' gemaakt worden en dat gebeurt in de groep en thuis.

Voor de groep kinderen bij wie dat niet voldoende is, wordt er een begeleid leesproces opgezet.

Begrijpend lezen

Een onvoldoende score op begrijpend lezen is niet direct aanleiding tot begeleiding van een rt-er. We onderzoeken wat de oorzaak is en samen met de ib-er wordt een plan opgesteld. In sommige gevallen kiezen we voor ondersteuning door de rter.

Spelling

Voor de groepen 5/6 zal de rt-er de kinderen met een herhaalde onvoldoende op de methodetoetsen extra ondersteuning bieden in de Ronding.

Instructie, begeleiding en oefenen op het gebied van spellen gebeurt in de bovenbouw door de groepsmedewerker.

Rekenen

Een werker komt in aanmerking voor rt als hij/zij structureel onvoldoende scoort op rekenen. Automatiseringsproblemen vallen hier niet onder.

NT2

Onder begeleiding van de ib-er worden in alle bouwen de lerarenondersteuners ingezet om deze kinderen extra te ondersteunen op taalgebied.

Sociale emotionele ondersteuning (vanaf groep 3)

We zetten sociaal-emotionele ondersteuning in wanneer er sprake is van:

- een kind sociaal/emotioneel niet goed in zijn vel zit
- wanneer er sprake is van pestgedrag in de groep
- wanneer een kind extra begeleiding nodig heeft mbt sociaal-emotioneel leren

De ib-er wordt betrokken en coördineert het vervolgtraject om een plan van aanpak te bespreken. Er vindt een gesprek plaats met het betreffende kind en de ouders. Samen kan er tot de conclusie gekomen worden om de Supportgroep of Kids' skills in werking te zetten. De Supportgroep en de methode Kids' skills zijn oplossingsgerichte methodieken. Het pestprotocol staat ook in de schoolgids beschreven.

De Supportgroep wordt geleid door een andere leerkracht dan de groepsleerkracht of door de ib-er, die samen met het kind bekijkt welke kinderen geschikt zijn om deel te nemen aan de Supportgroep. De supportgroep wordt ingezet bij beginnende problemen en is kortstondig.

De methode Kids' skills wordt geleid door de eigen groepsmedewerker. Samen met het kind wordt een plan gemaakt welke vaardigheden het kind zelf wil verbeteren. Via een stappenplan wordt gekeken wat er nodig is om dit te realiseren.

Naast de supportgroep en Kids' skills kunnen ook alleen individuele gesprekken plaatsvinden om een kind de tijd en ruimte te geven om zijn verhaal te doen.

Doublure

De vraag moet altijd gesteld worden: wat heeft dit kind, in de volgende groep nodig om deze succesvol te kunnen doorlopen en waar komt het kind het beste tot zijn/haar recht? Kinderen doubleren in principe niet in groep 8.

Een werker mag (uitzonderingen daargelaten) 1x doubleren op de basisschool.

Overwegingen die meegenomen worden:

- De leeftijd van de werker
- Beheerst de werker de leerdoelen van de huidige groep? Bij onvoldoende beheersing staan we stil bij de vraag in hoeverre de werker in staat is de volgende groep succesvol te doorlopen.
- Leer- en gedragsproblemen.
- Sociaal-emotioneel functioneren

Cognitief getalenteerde werkers

De werkers die meer uitdaging aankunnen werken met een compactschema en krijgen verrijking binnen de eigen groep.

Daarnaast hebben we ook het Vloerlab en het Denklab.

Vloerlab

Vloerlab is voor kinderen die vanwege hun vermoedelijke (hoog)begaafdheid andere dingen nodig hebben dan wat binnen de reguliere groep wordt aangeboden. Zij gaan aan de slag met onderwerpen die een beroep doen op hun creativiteit en denkvermogen. Het accent ligt hierbij op samenwerken, ontwikkelen van executieve vaardigheden en reflecteren.

Denklab

Het Denklab is er voor kinderen met een (vermoedelijke) hoogbegaafdheid die op dat moment niet goed functioneren in de groep. In het Denklab leren zij vaardigheden om weer in de groep mee te kunnen draaien. Ze komen meerdere keren per week bij elkaar en krijgen onderwijs op een uitdagend niveau. Ze werken aan kortdurende projecten. De kinderen in het Denklab worden elk jaar geëvalueerd, dan wordt bekeken of het Denklab moet worden voortgezet of dat ze weer kunnen functioneren in de eigen groep. Het Denklab is er voor de kinderen uit groep 4 t/m 8.

In overleg met de groepsmedewerker, de ib-er en soms de medewerker Denklab wordt gekeken wie er in aanmerking komt voor het Denklab. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht. Het aantal plekken is beperkt.

Samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is een overkoepelend orgaan dat verdeeld is in regio's. Wij vallen onder de regio ZOUT (Zuid-Oost-UTrecht).

SchoolOndersteuningsTeam (SOT) aanvraag /doorverwijzing

Mocht de aanpak in de groep, evt ondersteund door de RT/Denklab;

- onvoldoende resultaat opleveren,
- en/of het welbevinden van de werker in gevaar is,
- en/of er is geen ontwikkeling t.o.v. het kind zelf zichtbaar is,
- en/of de ondersteuning/begeleiding van de school niet toereikend is,
- en/of de veiligheid van de werker of de groep in het geding is, dan gaat de groepsmedewerker in gesprek met ouders en de intern begeleider om te kijken of er mogelijk nog andere factoren een rol spelen.

Wanneer we onvoldoende antwoorden hebben op de vragen of handelingsverleggen zijn, zijn de volgende opties aan de orde:

- we vragen een SOT-traject aan via het Samenwerkingsverband
- ouders vragen een (cognitief of gedragsmatig) onderzoek aan middels een doorverwijzing (huisarts of Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG))

Verwijzing naar speciaal (basis)onderwijs

Verwijzing naar speciaal (basis)onderwijs vindt plaats als resultaat van een SOT-traject en/of wanneer een toelaatbaarheidsverklaring vanuit het samenwerkingsverband is toegekend.

Onderstaande items spelen daarbij een rol:

- Als een werker zich op school structureel ongelukkig voelt door zijn leerproblemen en achterstand.
- Als de groepsmedewerker niet meer in staat is het kind in de groep te begeleiden, zonder structureel ondersteund te worden door de onderwijsondersteuner of stagiaire.
- Als een werker structureel 1-op-1-begeleiding nodig heeft.
- Als een werker zoveel aandacht en zorg vraagt dat dit een negatieve uitwerking op de groep heeft.
- Als het aanbod van de school niet passend is bij de onderwijsbehoefte van het kind.
- Als de veiligheid van de groep in het gedrang komt.

Indien mogelijk spreken we van tevoren of tijdens het proces af hoeveel tijd er genomen wordt voor een traject. Begeleiding vanuit het SOT geldt voor 1 jaar.

Maart-april 2021: Besproken in alle kleurgroepen, zorgteam en kernteam. 25 mei 2021: bespreking MR.